ГИМНАЗИЯ С ПРЕПОДАВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ „ЙОАН ЕКЗАРХ“ – ВАРНА
9010 Варна, кв. „Чайка“, п.к. 148; тел. +359 52 302376, veg_varna@5eg.org, http://5eg.org

УТВЪРЖДАВАМ:
ЕМИЛИЯ ВЛАДОВА
Директор на ГПЧЕ "Йоан Екзарх"

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА ГПЧЕ „ЙОАН ЕКЗАРХ” - ГР. ВАРНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ представя стандартите за етично поведение на работещите с ученици, утвърждава принципите и ценностите, регламентира правила за взаимодействие и общуване, споделяни от училищната общност.

Етичният кодекс има за цел да насърчи развитието на етичните отношения между членовете на училищната общност, да изгради климат на сътрудничество, ефективна комуникация и отношение на загриженост между всички участници в образователния процес.

РАЗДЕЛ 1
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕЛИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Училището е място, където се формира сплотена училищна общност на ученици, учители и родители.

Дейността на всички, ангажирани в училището, се ръководи от принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа и религиозна неутралност, отговорност отчетност, толерантност, взаимопомощ и добронамереност.

Етичните норми, заложени в този кодекс, са приложими за всички участници училищната общност на ГПЧЕ „Йоан Екзарх” в съответствие със Закона за предучилищното и училищно образование и обхващат: взаимоотношенията между учители и ученици; учители и помощен персонал; учители, служители в училището и родители.

II. ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

Етичният кодекс има за цел:

- да подкрепя културата и развива професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;
- да подкрепи общественото доверие към учителите и утвърди престижа на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – гр. Варна;

- да съблюдава спазването на всички норми на поведение и етикет, валидни за училищната общност.

РАЗДЕЛ 2
ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ

Взаимоотношенията между членовете на училищната общност се градят върху доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

I.УЧЕНИЦИ

1. Лична отговорност на ученика:

- да полага всички усилия за повишаване знанията и компетентностите си;
- да посещава редовно учебните занятия
- да разрешава конфликтите в училище, спазвайки добрия тон;
- да спазва правилника за дейността на ГПЧЕ „Йоан Екзарх”, като носи отговорност за своите действия и/или бездействие;
- да търси съвети от учители и родители, когато се налага;
- да уважава и зачита мнението на събеседниците си;
- да оказва помощ на нуждаещите се;
- да изисква информация по всички интересуващи го въпроси;
- да се води по моралната максима: „Никога не постъпвай спрямо другите така, както не искаш те да постъпват спрямо теб.”.

2. Ученикът има право:

- да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му;
- да получава подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните му образователни потребности;
- да участва в ученически общности и групи по интереси;
- да не бъде дискриминиран – по социално положение, етническа и религиозна принадлежност, пол, успех и други.

3. Ученикът има отговорност:

- да се отнася с уважение към институцията училище – да носи училищната униформа и да присъства в чист и приличен вид;
- да поддържа добронамерени взаимоотношения с цялата училищна общност;
- да проявява уважение към учителите;
- да не употребява нецензурни изрази;
- да не разпространява слухове за другите;
- да не подсказва;
- да не си служи с измама и да не прилага норми на поведение, които не са присъщи на официалното общуване;
- да бъде лоялен;
- да не прави записи и/или снимки, или да излъчва на живо по време на учебните часове от/ на територията на училището;
- да не ползва електронни устройства (телефон, таблет и други) по време на учебните часове, освен ако не е с учебна цел;

• да се съобразява с останалите си съученици, като не внася и не използва силни аромати в училище /парфюми, храна с натрапчива миризма/, да не вдига шум;

• да не употребява алкохол, тютюневи изделия, електронни устройства или упойващи вещества;

• да се въздържа от действия, които могат да застрашат както неговия живот и здраве, така и тези на останалите ученици;

• да уважава неприкосновеността на личността и имуществото на учителя по време на изпълнение на неговите служебни задължения.

4. Ученикът има отговорност да спазва нормите за етично отношение, както в присъствена обучителна среда, така и при обучение по време на ОРЕС:

• влиза навреме във виртуалната класна стая;

• не провежда лични разговори във виртуалната класна стая;

• изключва микрофона си, не вдига шум и не пречи на учителя при провеждане на образователния процес;

• не изключва микрофоните на други ученици и учителя по време на часа;

• да споделя и представя снимки и видеоклипове, когато са пряко свързани с учебния процес и по указание на учителя, като не предоставя никаква информация на трети лица;

• няма право да предоставя на трети лица кодовете за достъп до виртуалните класни стаи.

II. УЧИТЕЛИ

1. Учителят има право:

• сам да определя методите и средствата на преподаване;

• да получава отговор на всички въпроси, свързани със служебните му задължения, от съответните лица;

• да изисква от учениците да не пречат на учебния процес;

• да предприема мерки при възпрепятстване на осъществяването на служебните му задължения;

• да участва при избора на учебници по съответния учебен предмет;

• да изказва мнения и да дава предложения, свързани с развитието на училището.

2. Учителят има отговорност:

• да дава личен пример с поведението си;

• да спазва стриктно своите задължения, описани в длъжностната му характеристика и Правилника за дейността на ГПЧЕ „Йоан Екзарх”, като носи отговорност за своите действия и/или бездействие;

• да не злоупотребява с правомощията си;

• да поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището;

• да не употребява алкохол или упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнение на задълженията му;

• да осигурява качествено образование и да дава възможност за изява и развитие на всеки ученик;

• да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, обективност, индивидуален подход и уважение към учениците.

• да поддържа толерантни, добронамерени и професионални отношения с учители, служители и ученици;

• да не допуска уронване на авторитета на друг колега пред учениците, родителите и пред

учителския колектив.

• учителят не контактува с други институции в качеството си на учител, ако не му е делегирано такова право от директора.

III. РОДИТЕЛИ

1. Родителят има право:

• периодично и своевременно да получава информация за успеха и развитието на децата/детето си и за тяхното/неговото поведение в училище;

• да се среща с ръководството на гимназията, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното време за консултации или в друго удобно за двете страни време;

• да присъства и при желание от негова страна да бъде изслушван, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика.

2. Родителят има отговорност:

• да зачита неприкосновеността на личността на учителя по време на изпълнение на служебните му задължения;

• да участва в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

• да се явява в гимназията след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;

• да познава проблемите на децата/детето си и да им/му оказва помощ и подкрепа при решаването им.

• при необходимост да съдейства и да подпомага учителите, както и другите педагогически специалисти за преодоляване на проблемно поведение на ученика или затруднения в приобщаването му.

• да показва уважение към труда на учителите и учениците;

• да подкрепя децата/детето си и да служи за пример при спазването на училищния правилник.

3. Родителят има отговорност по време на ОРЕС да:

• не се включва и не нарушава провеждането на синхронните учебни часове в директен контакт и разговор с учителя по време на часа;

• не изнася записи на проведени часове;

• при възникнали проблеми по време на ОРЕС да спазва добрия тон на общуване и да съдейства на учителя за своевременното и ползотворно разрешаване на проблема.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ, УЧИТЕЛИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

Комуникацията между членовете на училищната общност трябва да е учтива, да се запазва добрия тон и участниците в диалога да проявяват коректно отношение един към друг.

1. Учителите, родителите и непедагогическият персонал:

• изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност;

• не уронват достойнството на обкръжаващите ги;

• не допускат дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения,

национален или социален произход и други различия;

• решават възникнали конфликти спокойно и в контакт с членовете на училищната общност;

• противодействат на проявите на тормоз между учениците;

• учителите защитават правата на колегите си, родителите и учениците;

• учителите не се възползват от правомощията си с цел лично облагодетелстване или друга користна цел и не допускат да бъдат във финансова и друга зависимост от отделни лица, които могат да повлияят на обективното поставяне на оценки;

• оказват съдействие, както при разрешаването на образователни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията с/между учениците;

• учителите създават благоприятни условия за равнопоставеността на учениците в учебния час и в училището като цяло;

• когато се налага обсъждане на поведението на ученика, това да става при максимална защита на неговото лично достойнство;

• учителят не трябва да има лични пристрастия към учениците. Постиженията на учениците не се сравняват публично, всеки ученик трябва да получи оценка за своя собствен напредък;

• родителите зачитат мнението на преподавателите по въпроси, свързани с учебния процес.

2. Ученикът:

• има право на подкрепа и добро отношение от учителя и непедагогическия персонал, като в същото време се задължава да ги уважава и да не уронва престижа им;

• се съобразява с мнението, решенията и изискванията на учителя;

• се съобразява с моралните и етични норми за поведение и да избягва публични прояви на интимност в сградата и района на гимназията;

• следва да спазва хигиенните норми в училище, като не оставя отпадъци под чиновете, а ги изхвърля в поставените за целта места;

• не яде в час, не използва мобилни и електронни устройства и аксесоари към тях, освен ако това изрично не е разрешено от учителя;

• няма право да фотографира, филмира, записва или подлага на други подобни действия свои съученици, учители и непедагогически персонал, без тяхното знание и въпреки тяхното изрично несъгласие;

• не допуска дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения, национален или социален произход и други различия;

• не прилага каквито и да е форми на тормоз или агресия спрямо другите, както и активно съдейства за разрешаване на подобни ситуации, ако е станал свидетел или е получил информация за такава;

• недопустимо е обсъждането на личните качества и проблеми на учителя в присъствието на учениците;

• недопустимо е разпространяването на информация за учители и други ученици и родители.

РАЗДЕЛ 3
КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси

към ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – гр. Варна се създава Комисия по етика.

1. **Цели на Комисията по етика:**
   - разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
   - дава при необходимост тълкувания на Етичния кодекс.

2. **Избор на Етична комисия:**

2.1. Етичната комисия в ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – Варна се състои от петима членове:

- Педагогически съветник и/ или училищен психолог
- Представители на училищната общност с най-малко 2 години трудов стаж в ГПЧЕ „Йоан Екзарх“;

2.2. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една години.

2.3. Комисията по етика се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

2.4. На първото си заседание комисията избира свой председател.

2.5. В зависимост от казуса, който Етичната комисия се налага да решава и след нейното гласуване, в същата могат да бъдат включени и членове на Общоучилищния ученически съвет.

2. **Дейност на Етичната комисия:**

- всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе писмен сигнал в Етичната комисия;
- комисията може да се самосезира при даден казус;
- комисията заседава и взима решение в присъствието на всички членове;
- при случай, когато член на комисията бива пряко или косвено засегнат от даден казус, същият не участва в заседанията, като се замества от временно избран заместник от педагогическия съвет;
- комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище до директора на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – Варна, и до заинтересованите страни най-късно в едномесечен срок от постъпването им;
- анонимни сигнали не се разглеждат;
- членовете на Комисията са длъжни да не разгласяват информация, представляваща служебна тайна.

РАЗДЕЛ 4
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Нормите за поведение, съдържащи се в Етичния кодекс на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“, са ежедневно ръководство за поведение в гимназията. Това са морални норми, за които важат принципите на отговорност, сътрудничество, взаимно уважение и коректност, равнопоставеност, толерантност, лоялност, безпристрастност, честност, законност и морал.

Спазването на правилата на поведение от членовете на училищната общност, заложени в кодекса, са гаранция за утвърждаването на изградения висок имидж и престиж на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – гр. Варна.

Етичният кодекс има нормативен характер и спазването му е част от задълженията на учениците, учителите, непедагогическия персонал и родителите. Нарушенията и неспазването на

кодекса се санкционират според Правилника за дейността на ГПЧЕ „Йоан Екзарх“ – гр. Варна и КТ.

Всички ученици и служители в ГПЧЕ „Йоан Екзарх” се запознават с Етичния кодекс срещу подпис. Настоящият кодекс е отворен документ и подлежи на развитие и промени.

Етичният кодекс е приет на Педагогически съвет с Протокол № 19 от 10.09.2026г.

ЕТИЧНА КОМИСИЯ: 2026-2027г., определена с решение на Педагогически съвет с Протокол № 19 от 10.09.2026г.

Председател: Деница Янудова
Членове: Жана Недекова
Стефан Долапчиев
Лина Кръстева
Емилия Димитрова